

Brněnský deník Rovnost útočí na nezávislé aktivisty

1. Dne 18.7. uveřejnil deník Rovnost, který vychází v Brně a je orgánem jihomoravského krajského výboru KSČ, článek s názvem K požadavkům výzvy Několik vět. Tento článek mimo jiné ostouzí některé jihomoravské nezávislé aktivisty a také Ivana Jrouse, Jiřího Tičného a Petra ~~Kmáka~~ Cibulku. V článku plném polopravd a lží jsou osud tří napadení zejména signatáři Charty 77 dr. Radomír Malý a Petr Pospíchal. Rovnost je obviňuje, že předávají informace ideodiverzním centrálám, zejména Svobodné Evropě, a dostávají za tuto činnost peníze, aniž by však článek uváděl původce téhoto informací. Rovnost hovoří také o nepřátelské činnosti Petra Pospíchala ve spojení s polskou Solidaritou, což v současné politické situaci vyznívá zvláště absurdně. V prostředí nezávislých iniciativ se všeobecně soudí, že podobné články v oficiálním ~~tisku~~ periodickém tisku mají za cíl jitřit společenskou atmosféru a připravovat půdu pro další represe proti nezávislým aktivistům. Připomínáme, že podobné vyjádření jsou v rozporu se zásadami novinářské etiky a navíc čerpají z informací poskytnutých policí, která tyto informace získává často nezákonné cestou. Takové informace jsou dále upravovány pro propagandistickou potřebu. Nezávislí aktivisté nemají téměř žádnou možnost veřejně se proti lžím a polopravdám tohoto typu bránit.

2. Haně Holcnerové odebrán cestovní pas

Hanu Holcnerovou, signatářku Charty 77 a zástupkyni NMS navštívili dne 21.7. dva pracovníci Správy pasů a víz SNB a odebrali jí cestovní pas. V rozhodnutí, které jí současně doručili, se uvádí, že není ve státním zájmu, aby byla v současné době držitelkou cestovního dokladu a cestovala do ciziny. Její výcestování by podle tohoto rozhodnutí, které nečitelně podepsal náčelník Městské správy pasů a víz v Brně, bylo v rozporu s ochranou vnitřního pořádku státu. Je pravděpodobné, že odebrání cestovního pasu Haně Holcnerové souvisí s její účastí na setkání v Budapešti, které se konalo ve dnech 1. a 2. 7. a o němž jsme referovali ve VIA CS 040, body 1 a 11. Na tomto setkání se jednalo o zřízení nezávislého evropského shromáždění pro mír a demokracii. V posledních týdnech byly cestovní doklady odebrány více než dvacetí nezávislým aktivistům.

3. Joan Baezová projevila zájem o zakoupení archívu Petra Cibulky.

Americká folková zpěvačka Joan Baezová, která v měsíci červnu koncertovala také v Bratislavě, jak jsme referovali ve VIA CS 033, bod 8, projevila zájem o zakoupení hudebního a dokumentárního archívu Petra Cibulky. Tento archív je nyní v držení orgánů Státní bezpečnosti, která jej zabavila při domovních prohlídkách provedených v bytě Petra Cibulky a v bytě jeho matky a jeho přítelkyněローンi v říjnu, kdy byl Petr Cibulka vzat do vazby a současně proti němu bylo zahájeno trestní stíhání pro trestné činy spekulace, nedovoleného podnikání a pobuřování. Přestože je archív vězněného Petra Cibulky nyní zabaven, soud jeho případné propadnutí nebo zabráni nevyslovil a proto zůstává zatím jeho majetkem. Joan Baezová by ráda zahránila kulturní hodnoty, které Cibulkův archív obsahuje. Proto se obrátila dopisem na retru Cibulku, jeho matku Věru Cibulkovou a krajského prokurátora Indru. V dopise Petru Cibulkovi Joan Baezová píše: "Jak víte, snažím se odkoupit Vaši sbírku hudebních skladeb, nahrávek a časopisů, tedy Vaš archív. Jsem ve styku s Vaší matkou a Vašimi přáteli. Doufám, že se nám nás záměr zdaří. Já a mý přátelé Vám zasláme pozdravy a přejeme Vám co nejvíce naděje a odvahy, jak jen odtud můžeme. Věřím, že se mi jednou podaří se s Vámi sejít. S láskou Joan Baezová." V dopise krajskému prokurátorovi JUDr. Indrovi Joan Baezová informuje o svém záměru archív Petra Cibulky odkoupit a sděluje své přání mít, jestliže bude koupě možná, k archívu přístup

24.7.
24.7. 1989

/pokračování zprávy číslo 3/

bud osobně, nebo prostřednictvím svého zvoleného zástupce. Tím má být po dobu, kdy bude Petr Cibulka vězněn, ing. Evy Vidlářová zbrněnského Divadla na provázku. Zpěvačka Jana Bělozová je známa svými čestnými vystoupeními na obranu nespravedlivě pronásledovaných lidí v různých částech světa.

4. Polští přátelé v Praze

Dne 21.7. ve večerních hodinách přicestovalo do Prahy pět aktivistů polské Solidarity: Adam Michnik, Zbigniew Janas, Jan Lityński, Zbigniew Bujak a Mirosław Jesiński. První tři jsou nyní poslanci polského Sejmu. Přejezd polských přátel přes polsko-československou státní hranici proběhl bez jakýchkoli komplikací. Ihned po příjezdu se v jednom pražském bytě sešli k neformální besedě s některými nezávislými aktivisty.

Během několikadenní návštěvy se chtějí polští aktivisté sejít s představiteli různých nezávislých iniciativ, zejména se svými spolupracovníky a přáteli z Polsko-československé solidarity, jejimiž jsou všechni polští hosté členy. V programu návštěvy je také setkání s Václavem Havlem a kardinálem Františkem Tomáškem. Polští přátelé by se rádi setkali s bývalým prvním tajemníkem ÚV KSČ Alexem Dubčekem.

Tato návštěva je prvním setkáním poslanců nově zvoleného polského parlamentu s nezávislými aktivisty nejen v Československu, ale ve východní Evropě vůbec.

5. Návštěva polských přátel v Praze pokračuje

Ráno dne 22.7. byli polští poslanci a nezávislí aktivisté Zbigniew Janas, Jan Lityński, Adam Michnik, Zbigniew Bujak a Mirosław Jesiński přijati přesně českým, kardinálem Františkem Tomáškem.

Při této audienci je doprovázeni signatář Charty 77, katolický duchovní Václav Malý, pracovník naší agentury Petr Pospíšil a signatářka Charty 77 Adéla Hromádková. Setkání bylo též přítomna polská novinářka Kristyna Krausová. V průběhu půlhodinového setkání vyjádřili polští hosté velké sympatie polských křesťanů k Československu a ujistili kardinála Tomáška, že jsou si dobře vědomi, že žijí v mnohem lepších podmínkách pro činnost církve než v naší zemi. Cítí se velmi z vázání podmínkami, které nyní mají, aby jich využili i ve prospěch českoslováků. Na otázku Adama Michnika, v čem by nyní mohli Poláci československé katolické církvi nejvíce pomocí, odpovíděl kardinál Tomášek, že nejdůležitější je v současné době co největší vzájemná informovanost o problémech, které nás tříší. Adam Michnik, jehož šéfredaktor nezávislého deníku Solidarity Gazeta Wyborcza ho ujistil, že bude i nedále usilovat o co nejpodrobnejší informace o problematice československé církve. Zbigniew Janas informoval kardinála Tomáška o podpoře poslanců Solidarity v obou komorách polského parlamentu provolání Několik vět, se kterým seznámili odborskou veřejnost. Kardinál tuto podporu vysoce ocenil.

Dále jej Zbigniew Janas ujistil, že polští poslanci Solidarity budou v parlamentu intervenovat ve věci represí vůči katolické církvi v Československu. Celé setkání nastácela západoněmecká televizní stanice . Na závěr kardinál Tomášek poděkoval za starost o osudy československé církve a dodal: "Kdo se modlí, dělá hodně, kdo pracuje, dělá více, kdo trpí, dělá vše."

V dalším programu polských hostů je oběd se zástupci československých nezávislých iniciativ, pracovní setkání a beseda v širším kruhu.

6. Komuniké ze setkání Polsko-čs. solidarity

Ve dnech 21.-22. července se v Praze uskutečnilo pracovní setkání Polsko-čs. solidarity. Setkání se mohlo poprvé uskutečnit v hlavním městě Československa a nikoli na hranicích jako dosud. Účastníci promýjednali celkový postup a taktiku činnosti a spolupráce v nové situaci, která se vytvořila v zemích Varšavské smlouvy. Hlavní pozornost se soustředila na otázky, spojené s nedcházejícím výročím událostí ze srpna 1968. Hovořilo se o perspektivách rozvoje demokracie po volbách v Polsku a o možnosti překonání důsledků invaze pěti zemí Varšavské smlouvy do Československa. Účastníci se shodli na tom, že zkušeností polského kulatého stolu má zásadní význam a rovněž inspirativní význam pro budoucnost Československa a naší části Evropy. Vyjádřili také podporu myšlence evropského kulatého stolu a nezávislého helsinského shromáždění. Čs. zástupci ocenili podporu, kterou provolání Několik vět vyjádřilo 169 poslanců a senátorů, členů polského občanského poslaneckého klubu. Účastníci setkání zvláště zdůraznili nutnost ohopruštění všech politických věznů v Československu. Dohodli se rovněž na dalších podobných schůzkách.

Komuniké podepsali účastníci pracovního setkání Polsko-čs. solidarity Rudolf Battěk, Zbigniew Bujek, Jiří Dienstbier, Hana Holcnerová, Zbigniew Janas, Miroslaw Jasinski, Krystyna Kraszová, Ladislav Lis, Jan Litynski, Václav Malý, Adam Michnik, Petr Pospíchal, Jan Ruml, Jaroslav Šabata, Anna Šabatová, Tomáš Tvaroch, Petr Uhl, Jan Urban a Seša Vondra.

Nezávislá skupina Polsko-čs. solidarity se veřejně vyhlásila 6.7. 1987. Vyhlášení předcházela mnohaletá spolupráce nezávislých iniciativ v Polsku a v Československu, o jejíž rozvoj se od poloviny 80. let zasloužili především Miroslaw Jasinski z Vratislaví a Petr Pospíchal z Brna. PČsS byla vůbec první mezinárodní nezávislou skupinou ve východní Evropě, později vznikly Polsko-maďarská solidarity a rumunsko-maďarská skupina Romania Libera. Činnost Polsko-čs. solidarity umožnila i vznik naší Východoevropské informační agentury. V součesné době má Polsko-čs. solidarity šest mluvčích, a to Zbigniewa Janase z Varšavy, Miroslawa Jasinského a Józefa Piñiora z Vratislaví, Jána Černogurského z Bratislavě, Petru Pospíchala z Brna a Annu Šabatovou z Prahy. Její činnosti se účastní asi 12 polských poslanců a senátorů. Součástí volebního programu poslance Sejmu Zbigniewa Janase se stal rozvoj polsko-čs. styků v rámci nezávislé Polsko-čs. solidarity. Přesto však není dosud tato skupina v Polsku legalizována a polská cenzura postihuje informace o její činnosti. Ve Vratislaví vychází - zatím samizdatově - Informační bullettin Polsko-čs. solidarity.

7. Kritické připomínky na adresu Charty 77 z České Skalice

Devatenáct účastníků setkání aktivistů a stoupenců občanských iniciativ z Východočeského kraje, převážně z náchodska, napsalo mluvčím Charty 77 dopis, v němž je informuje o této diskusi, konané 4. 7. 1989 v České Skalici. Signatáři dopisu požadují, aby se zvýšila účast aktivních mimopražských signatářů Charty 77 na pracovních setkáních kolektivu mluvčích Charty 77 a navrhují, aby na setkání kolektivu byli zváni i aktivisté z jejich oblasti. Kriticky i sebekriticky se vyjednávají o nedostatečné solidaritě s právě souzeným a vězněným Františkem Stárkem a přimlouvají se za to, aby čs. i zahraniční veřejnost byla o tomto procesu důrazněji informována. Signatáři dopisu se také zamýšlejí nad možností obnovení fórum Charty 77, a není-li jejich pořádání vzhledem k policejní represi možné, doporučují častější konání regionálních setkání, jež by byla spojena s diskusí s některým z mluvčích Charty 77.

8. Dopis NMS-IDS Michailu Gorbačovovi

Nezávislé mírové sdružení - iniciativa za demilitarizaci společnosti zaslalo dne 19.7. otevřený dopis Michailu Gorbačovovi, který se týká sovětské vojenské intervence do Československa před jednadvaceti lety. V dopise se připomíná, že čs. mocenské orgány čerpat jí svou legitimitu právě z této intervence. NMS nepřímo kritizuje ~~zde~~ sovětské vedení za jeho dosavadní postoj k této otázce: "Odpovědnost za minulost", uvádí se v dopise, "nelze přejít obecným proklamováním ~~zásad~~ nevměšování ani slovy o právu každé země na vlastní cestu vývoje. Současná 'vlastní' cesta Československa není cestou demokracie, tedy ani socialismu v pravém slova smyslu, ohrozuje ~~z~~ uvolňování mezinárodního napětí, které probíhá v rámci helsinského procesu, a v posledku součesný vývoj v Československu není vlastní cestou našich národů, ~~zde~~ vlastní cestou československého vedení, dosazeného v rozporu se zájmy občanů právě těmi politiky, kteří rozhodli o vojenské ~~intervenci~~ intervenci v roce 1968." NMS vyjdřuje v dopise obavy ze zákroku, knemuž by mohlo dojít při shromáždění většího počtu občanů, manifestujících svůj nesouhlas s vojenskou intervencí u příležitosti jejího 21. výročí. "Považujeme proto za žádoucí", píše se v dopise, "aby se Sovětský svaz otevřeně vyslovil k událostem roku 1968 ještě do 21. srpna tohoto roku, neboť odpovědnost, která na Vaši zemi leží, má ještě jeden závažný rozdíl: jasné, konkrétní stanovisko SSSR k této události, která je jistě temným místem dějin nejen našich, ale i vašich národů, může odradit státní a stranické vedení ČSSR od konfrontace s demokraticky smýšlejícími silami, kterou toto vedení v různých formách stále vyvolává a která ~~by~~ právě v souvislosti s výročím srpnových událostí mohla přerušit z forem inscenovaných procesů a osočevání ve sdělovacích prostředcích v otevřenou brutálitu, jež by mohla mít tragické následky." Dopis podepsalo pět zástupců NMS, a to Hana Holcnerová, Jan Chudomel, Jana Petrová, Jan Svoboda a Ruth Šormová. -Dopis NMS ~~je~~ M. Gorbačovovi je další výzvou, adresovanou sovětskému vedení, aby veřejně kriticky přehodnotilo toto bílé místo nedávných společných dějin. Z Tento požadavek vyjádřilo nedávno i Hnutí za občanskou svobodu, socialistický klub Obrony a rovněž Charťa 77 spolu s dalšími nezávislými iniciativami. Podle názoru lidí, pocházejících z různých ~~prostředí~~ sociálních prostředí, generací a z různých částí republiky, očekává značná část obyvatelstva tento nutný krok sovětského vedení s nadějí a mnohdy i s netrpělivostí.

9. Charťa 77 ke snaze mocenských orgánů diskreditovat nezávislá hnutí spojením se záškodnictvím

Charťa 77 vydala 21.7. dokument pod názvem "Kdo seje vítr a kdo má sklidit bouři?" Připomínejí se v něm obviňování občanských iniciativ z výzev k násilí či dokonce z terorismu již po manifestacích na Václavském náměstí v lednu t.r. Výbuch v Ústí n.L., který stranický tisk spojoval s činností nezávislých iniciativ, nebyl dodnes objasněn a okolnosti případu vzbuzují "podezření", že teroristický čin mohl být i záměrně zinscenován", uvádí se v dokumentu Charťty 77. Nová kampaň ve sdělovacích prostředcích vypukla koncem června. Případy požárů v severních a středních Čechách, stíhané jako záškodnictví, jsou prý v přímé souvislosti s činností Charťty 77 a dalších nezávislých skupin. V dokumentu se uvádějí informace, shromážděné Východoevropskou informační agenturou, signatáři Charťty 77 a dalšími občany /viz VIA Praha CS 029-bod 9/ o čtyřech mužích, kteří byli zatčeni a obviněni z účasti nezáškodnictví koncem června t.r. Zádný z nich není signatářem Charťty 77, uvádí dokument Charťty 77. Pokud jde o Jakuba Dubského, syna signatáře Charťty 77 PhDr. Ivana Dubského, odvolává se dokument na sdělení jeho obhájce dr. Hejduka, podle něhož obhájci nejsou zatím známy žádné skutečnosti, které by opravňovaly trestní stíhání jeho klienta pro záškodnictví. Sám Jakub Dubský prohlásil

/pokračování bodu č. 9/

u výslechu, že své trestní stíhání považuje za politickou provokaci. V této souvislosti dokument připomíná, že matka Jakuba Dubského, paní Irene Dubská je manželkou aktivního politika Zdeňka Mlynáře a od roku 1977 s ním žije v zahraničí. I pokud jde o Julia "Asse a vicekrát tresteného Jana Gregoře, je podle dosavadních zjištění jejich účast na záškodnictví krajně nepravděpodobná. Absurdičtu celé situace vidí dokument Charty 77 v tom, že trestní stíhání proti pachatelům požárů - údajně neofašistické skupině - je vedeno již od r. 1987, přičemž veřejnost byla informována o odhalení více než 30 členné skupiny až nyní. "Jak je možné", uvádí se v dokumentu Charty, "že ve státě, který vynakládá miliardové částky na vnitřní bezpečnost a kde je takový nadbytek policistů, že příslušníci SNB sledují disidenty téměř na každém kroku, působí několik let organizovaná konspirativní skupina neofašistů, navíc údajně řízená pečlivě sledovanou Chartou 77, aniž by proti ní Bezpečnost jakkoli zasáhla?" Charty 77 znova připomíná, že jediným východiskem z neutěšené společenské situace může být pouze pokojný a trpělivý celospolečenský dialog. Ch 77 a další občanské iniciativy zásadně odmítají jakékoli formy terorismu či násilných metod. Na její vytrvalé úsilí o dialog se státní mocí, který by mohl směřovat k nápravě obecných poměrů, se Chartě dostává, kromě vytrvalého mlčení, jediné přímé odpovědi: zatýkání, bití, vyhrožování a další formy represí, nezřídka hreničících doslova s terorem. "Nyní, když už režim nemůže existenci Charty 77 a dalších občanských iniciativ ve společnosti popřít", uvádí se v dokumentu, "přicházejí odpovědi další - tentokrát v podobě lživé kampaně a obviňování z terorismu a záškodnictví. Argumenty a slovník, které tuto kampaně provázejí, připomínají jednou padesátá léta, jindy zas Německo třicátých let." Státní mocí už podle dokumentu Charty nezbývá nic, než se uchylovat k podobným zoufalým akcím. "Snaží se obviňovat nezávislé iniciativy, že si celospolečenský dialog nepřejí a že chtějí konfrontaci. Vinu za zruinované hospodářství, které po sobě zanechala, se snaží svolit na druhé. Probouzející se občanskou společnost se pokouší zastřílet. Tato zoufalá akce ovšem nepoškozuje nezávislé iniciativy, protože veřejnost - zejména po nedávných událostech v pražských ulicích - dobře ví, kdo si přeje konfrontaci a kdo ne, ale ohrožuje budoucí, kteří jsou s největší pravděpodobností nevinní, anebo ty, kteří - jak nasvědčují dostupné informace - jsou vydíráni v tom směru, aby potvrdili své údajné spojení s nezávislými iniciativami a tím svoji zloní situaci zlepšili. Ch 77 ostře odsuzuje tyto metody a podnikne vše, co je v jejích silách, aby odhalila pravou podstatu věci", končí dokument Charty 77. Dokument podepsali její mluvčí Tomáš Hradilek, Dana Námcová a Saša Vondra. Podle dalších informací dosavadní vyšetřování Vítězslava Dubského se omezuje na zjištování, které restaurace v místech, kde byly požáry, kdy navštívil, aniž by byl dosud předložen souběžný náznam důkazu jeho spolčení s pachateli těchto požárů. Jan Gregor byl vyslýchán mj. na své styky s Chartou 77, jimiž se před svým zatčením ve svém prostředí vychloubal a o nichž uváděl zcela smyšlené údaje. Některé smyšlenky o Chartě 77 a svých stycích s jejími aktivisty uvádí i nyní do protokolu při výslechu obviněného. Jeho údajné styky s Petrem Uhlem a Petrem Cibulkou byly předmětem svědeckého výslechu, jemuž byl podroben dne 17.7. Petr Uhl. Jeho výpověď byla zaznamenána na video a na magnetofon, přičemž Petr Uhl s nastolením souhlasil s tím, že si vymínil, že obrazový a zvukový záznam nebudou veřejně přehrávány. V této souvislosti je třeba upozorjit na to, že trestní řád zvukové a obrazové snímání výslechu nijak neupravuje a že není možno nutilit svědka, aby k němu dal souhlas. Proto je možno takové snímání odmítnout.

10. VONS k případu vojáka z povolání Vítězslava Kokoře /Viz VIA CS bod Dne 31.5 byl vojenským soudem v Plzni odsouzen jednadvacetiletý rotmistr čs. armády z povolání Vítězslav Kokoř za vyhýbání se vojenské službě a za svémocné odloučení k 24 měsícům odňtí svobody v I.NVS.

/pokračování bodu č. 10/

Trest vykonává v NVÚ MS Ostrov nad Ohří. VONS vydal dne 18.7. k tomuto případu sдdlení, v němž poukazuje na postupně prohlubující se kritický vztah V. Kokore к politickému zřízení a na jeho narůstající odpor k vojenské službě. VONS se nicméně celého případu ujal ežž píce určité době a jistém váhání, protože, jak uvádí, stát má právo na ochranu své armády trestně stíhat ty, kdo neplní své povinnosti, ač se k tomu jako vojáci z povolání dobrovolně zavázali VONS však spatruje prapříčinu uvěznění V. Kokore ve skandální úpravě jeho služebního poměru, která prvek dobrovolnosti uzavření smlouvy velmi omezuje. Rodiče 13ti-letých až 15ti-letých chlapců, kteří se hlásí na střední vojenské školy, rozhodují de facto nejen o studiu, ale i o dalších 15 letech služby, kterou žádají po absolvování školy vyžaduje. V Kokore žádal dvakrát o uvolnění z armády do civilu, žádosti byly zamítnuty. VONS považuje postavení vojáků z povolání, kteří jsou proti své vůli nuceni setrvávat v armádě, za nerovnoprávné a navrhoje konkrétní změny podmínek smlouvy, kterou uzavírají.

11. Beszölö už není samizdatem

27. číslo maďarského časopisu Beszölö /Hovorna/ vyšlo v minulých dnech jako poslední číslo, vydané samizdatově. Od září bude vycházet jako normální týdeník. Kulturně politický časopis vychází řadu let v rozsahu 120-130 stran jednou za dva až tři měsíce. Redakce zůstává původní, tvoří ji Ferenc Kőszeg, János Kis, Otilia Szoltová a János Kenedi.

12. Sbírka na manžele Hochmanovy /Viz VIA CS 043 -bod 2/

Požárem domku, který byl pravděpodobně úmyslně založen, ze dne 13.7. vznikla manželům Františku a Olze Hochmanovým škoda více než 100 000,- Kčs. Aktivisté nezávislých iniciativ se proto rozhodli uspořádat sbírku, která by alespoň částečně jejich finanční ztrátu uhradila. Příspěvky do sbírky je možno zasílat na adresu Anna Hradílková, Olega Kosového 17, 160 00 Praha 6.

13. Krajský soud v Hradci Králové převzal obžalobu v tr. věci proti F. Stárkovi

V minulých dnech zaslal okresní soud v Ústí n. Orlicí krajskému soudu v Hradci Králové trestní spis s rozsudkem ve věci Františka Stárka a Ivy Vojtková. Jak známo, byli oba okresním soudem dne 28.6.1989 odsouzeni, a to F. Stárek k 2 a půl roku odňtí svobody, Iva Vojtková k trestu podmíněnému. Po neúspěšných pokusech přidělit jednotlivým soudcům tento případ k vyřízení obvinění, přijal obžalobu JUDr. Správčík. Termín veřejného zasedání tohoto odvolecích řízení nebyl dosud určen.

14. Polští hosté u Václava Havla a Alexandra Dubčeka

Dne 23.7. odjela skupina pěti aktivistů Polsko-čs. Solidarity, kteří jsou v Československu na návštěvě, z Prahy na chalupu Václava Havla na Hrádeček u Vlčic v Podkrkonoší. Polští hosté zde za doprovodu mluvčího Charty 77 Saši Vondry strávili celý den. Přítomni byli rovněž pracovníci čs. nezávislého videožurnálu a nezávislí novináři z Polska a Československa. Diskuse aktivistů Solidarity s Václavem Havlem trvala 15 hodin. Její halvní téma se odrážejí ve dvou rozhovorech, které zaznamenal pracovník VIA Petr Pospíchal. V rozhovoru mezi Václavem Havlem a Adamem Michníkem objasnil Adam Michník svou koncepci, zveřejněnou v deníku Gazeta Wyborcza, podle níž by Solidarita měla v současné době vytvořit koaliční vládu s reformně orientovanými členy PSDS. Na příkladu převzetí vládní moci v polovině sedmdesátých let ve Španělsku Adam Michník vyvrecel Havlovy pochybnosti o možnosti vytvořit již nyní vládu Solidarity. Lidé, kteří nás zvolili, uvedl Michník, neočekávají, že budeme v parlamentu odhalovat, jak je komunismus špatný; to dobrě vědí semi. Očekávají, že přispějeme k řešení katastrofálního stavu, v němž se nalézá Polsko. Další diskuse mezi V. Havlem a A. Michníkem

/pokračování bodu č. 14/

A. Michníkem se týkalo možnosti revize oficiálních stanovisk parlamentů a vlád pěti států Varšavské smlouvy na vojenskou intervenci do Československa v roce 1968. V. Hevel v této souvislosti připomněl nedávnou výzvu nezávislých iniciativ, adresovanou parlamentům a vládám intervenčních států. Podle Adama Michníka má setrvávání na původním stanovisku k této vojenské intervenci velký význam pro všechny reakční síly nejen v Československu, ale i v Polsku a v SSSR. Dokud k reakci stanoviska Solidarity a osobně Lecha Wałęsy a informoval Václava Havla o svých rozhovorech na toto téma, které vedl nedávno v Moskvě. U takzvané mezioblastní skupiny Sjezdu lidových poslanců se setkal s jasné odmítavým stanoviskem k intervenci roku 1968. Sovětští poslanci však Adama Michníka upozornili, že hlavní příčinou, proč SSSR nemůže dosud veřejně uznat chybnost vojenského obsazení Československa v roce 1968, je stanovisko československého vedení, jmenovitě souduha Jakeše, který se obává negativního vlivu takového prohlášení v řadách KSC. Adam Michník oznečil v Moskvě i nyní při rozhovoru s václavem Hevlem Milošem Jakešem za člověka, který hájí své kastovní zájmy a nikoliv zájmy ~~xxjikali xxzajmy~~ československé společnosti; jeho pečující označil ze kastovní egoismus. V rozhovoru s Janem Litynským, který se týkal mimo jiné nutnosti obrany politických vězňů a všech těch, kteří jsou pronásledováni a nemohou se sami bránit, vyjádřil tento poslanec Sejmu názor, že v Polsku pomalu vítězí nový typ myšlení pokud jde o otázky národní a mezinárodní. Dosavadní zaměření na čistě polské problémy a zájem omezující se na jednání s Moskvou a se Západem jsou postupně nahrazovány přesvědčením, že při rozpadu impéria je nutno postupovat společně a hledat společná řešení podobných problémů. Tak se rozvíjí myšlenka společné federace národů východní a střední Evropy a z oblasti, která zahrnuje Polsko, Československo a Maďarsko, je tyto představy týkají stále více i národů Sovětského svazu včetně Ruska.

Po noci strávené v domě Václava Havla odjelo pět aktivistů Polsko-čs. solidarity do Prahy, odkud Zbigniew Bujak odcestoval letecky do Varšavy a Zbigniew Janas, Jan Litynski a Adam Michník v doprovodu sign. Charty 77, člena socialistického klubu Obroda a pracovníka VIA Jana Urbana odcestovali do Bratislavu, kde byli ve 14.00 hodin přijati A. Dubčekem v jeho domě. Intenzivní rozhovor poslanců Sejmu s bývalým prvním tajemníkem UV KSC trval více než tři hodiny. Alexandr Dubček v něm odpověděl na četné dotazy poslanců, které se týkaly vývoje v Československu v posledních 25 letech. Mluvilo se dále o současné situaci v Československu a v dalších východoevropských zemích. Zvláště pozornost byla věnována vývoji v SSSR. Diskutovalo se také o blížícím se výročí vojenské intervence 21. srpna 1968. Obě strany považují tuto intervenci za naprostě nepřijatelný a protiprávní akt, který musí být oznečen za neplatný od samého počátku. Adam Michník informoval Alexandra Dubčeka o svých nedávných jednáních v Moskvě včetně těch, která se týkala situace v Československu. Popsal i své dojmy ohledně vývoje v SSSR. Na závěr poskytl A. Dubček krátký rozhovor polskému deníku *Dzeta Wyborcza*. Před vilou A. Dubčeka bylo během návštěvy polských poslanců několik příslušníků SNB, kteří však nijak nezasáhli. Bylo to podruhé, kdy polští hosté zaznamenali přítomnost čs. policie. V prvním případě dne 22.7. hlídkovali příslušníci SNB před domem, v němž žije Jan Urban, a filmovali videokamerou příchozí, kteří vcházeli do domu, aby se účestnili besedy s polštími hosty. Filmování byli i Poláci. V Bratislavě policie nefilmovala.

Po návštěvě u Alexandra Dubčeka odjeli polští poslanci s Janem Urbanem do bytu Pavla Černogurského, který žije v Bratislavě. Pavol Černogurský je bývalý funkcionář ľudové strany a jako účastník protifašistického odboje je nositelem čestného kříže polské Zemské armády /Armija krajowa/. Polští hosté mají strávit v Bratislavě noc a ráno 25.7.89 mají odjet do Varšavy.